

Kuukausi- raportti

HUHTIKUU 2023

Sisällysluettelo

Yhteenveto	2
Kansainvälinen talous.....	5
Ulkomaankauppa	8
Yksityiset kulutusmenot	11
Investoinnit.....	14
Kokonais- ja teollisuustuotanto.....	17
Työllisyys.....	21
Hinnat ja kustannukset.....	24
Julkinen talous.....	27
Yhteenveto talousennusteista	30

Ennusteryhmä

Päivi Puonti, ennustepäällikkö

🐦 @PaiviPuonti

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Sakari Lähdemäki, tutkija

🐦 @lahdems

Uusi Suhdanne julkaistiin 21.3. Käy tutustumassa osoitteessa www.suhdanne.fi.

Suhdannenäkymät huhtikuussa 2023

> Talousluottamus etsii suuntaa

> Suomen tehdasteollisuus kehittynyt kaksijakoisesti...

> ... metallissa hyvä vire – muut päätoimialat heikompina

> Venäjänviennin tyrehtyminen ei selitä tavaraviennin kaikkea heikkoutta

> Työmarkkinoilla uudelleen parempaa kehitystä

Luottamus polkee paikoillaan

Eurostatin julkaisema EU-alueen talouden kokonaisluottamusindikaattori heikkeni aavistuksen maaliskuussa. Se on kuitenkin selvästi paremmalla tasolla kuin viime syksynä ja vain hieman pitkän aikavälin keskiarvonsa alapuolella. Syksyn jälkeen on vahvistunut erityisesti kuluttajien, vähittäiskaupan ja palvelualojen luottamus.

Suomessa kokonaisluottamus heikkeni hieman enemmän kuin EU:ssa, mutta se on edelleen parempi kuin marras-joulukuussa. Vähittäiskaupan luottamus on parantunut mutta teollisuuden heikentynyt.

Metalli kasvussa – metsä ja kemia laskussa

Tehdasteollisuuden tuotannon määrä oli marras-tammikuussa 1,3 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Metsäteollisuuden tuotantoa ehkä kompensoi vuoden takainen lakko, mutta alan tuotannon määrä oli silti kahdeksan prosenttia vuoden takaista alempi. Myös kemianteollisuus oli samanlaisessa laskussa. Sen sijaan metalliteollisuudessa tuotannon määrä oli kahdeksan prosenttia viime vuotista suurempi.

Metalliteollisuudessa ”all-time-high”

Kausitasoitettuna tehdasteollisuuden tuotannon määrä onnistui kääntymään uudelleen nousuun joulukuussa. Tässä oli tukena myös metsäteollisuus, jonka joulukuun oli tosin erityisen heikko. Metalliteollisuuden tuotannon kausitasoitettu hyvä kehitys on vain vahvistunut. Metalliteollisuuden tuotanto saavutti lisäksi joulukuussa kaikkien aikojen korkeimman tasonsa. Edellinen ennätys oli tammikuulta 2008. Tilausten määrä valaa uskoa hyvän kehityksen jatkumiseen.

Tavaraviennin määrä oli marras-tammikuussa kuusi prosenttia alempi kuin vuotta aiemmin. Osittain tätä selittää Venäjän-viennin jyrkkä lasku. Viennin arvo sinne aleni 58 prosenttia. Käytettävissä ei ole deflatoitua aikasarjaa yksittäisten maiden kohdalla, mutta koko tavaraviennin arvo nousi tänä aikana kuusi prosenttia. Koska Venäjän osuus viennin arvosta oli ennen sotaa noin viisi prosenttia, noin puolet koko viennin määrän laskusta johtuneeseen Venäjän suunnasta.

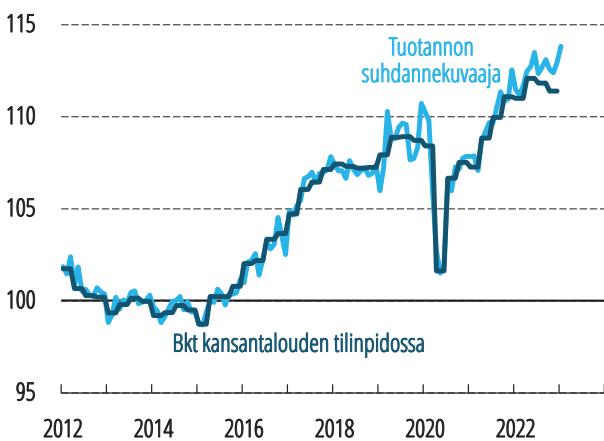
Kausitasoitettuna tavaraviennin määrän aleneminen tapahtui merkittävässä määrin vuoden 2022 alussa, jolloin oli UPM:n lakko, joka vaikutti metsäteollisuustuotteiden vientiin. Sen jälkeen vientiä alkoi rasittaa Venäjän-viennin tyrehtyminen.

Työmarkkinoilla taas hieman parempaa

Työllisyysasteen (20–64-vuotiaat) trendi nousi helmikuussa 78,5 prosenttiin, mutta se oli tässä jo loka-joulukuussa. Tammikuussa oli aavistuksen heikompaa.

Vuoden takaisesta on nousua 0,4 prosenttiyksikköä. Työttömyysasteen trendi aleni puolestaan 6,8 prosenttiin. Se oli tätä alempi viime vuoden keväällä, mutta kävi elokuussa 7,1 prosentissa.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

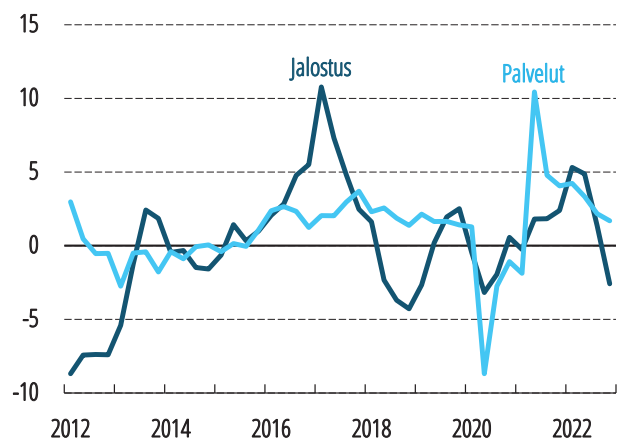

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyi eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

Epävarmuutta aiheuttavat mm. hintojen nousu, maailmankaupan ja -talouskasvun hidastuminen, Venäjän ja Ukrainan välinen sota, Kiinan kiinteistöala, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta sekä velkaantuminen laajemminkin niin kehittyneillä kuin kehittyvilläkin markkinoilla.

Arvonlisäys (vuosimuutos, %)

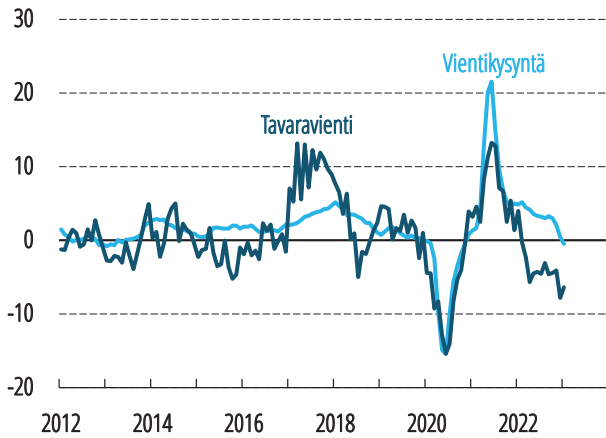
Kansantalouden tilinpito. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis
Kuluttajahinnat¹⁾	7,8	7,6	8,1	8,3	9,1	9,1	8,4	8,8	
Suhdannekuvaaja^{1) 2)}	2,0	1,9	1,4	1,2	1,0	0,4	1,4		
12 kk euribor-korko³⁾	0,992	1,249	2,233	2,629	2,828	3,018	3,337	3,534	3,647
Työllisyysasteen trendi	77,9	78,0	78,3	78,5	78,5	78,5	78,4	78,5	
Työttömyysasteen trendi	7,0	7,1	7,0	6,9	6,9	6,9	6,9	6,8	

¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu. ³⁾ Päivähavaintojen keskiarvo. Lähteet: Tilastokeskus, EKP, Etlan tietokanta.

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Tavaraviennin määrä sekä 41 maan teollisuustuotanto Suomen liukuvin tavaravientipainoin.

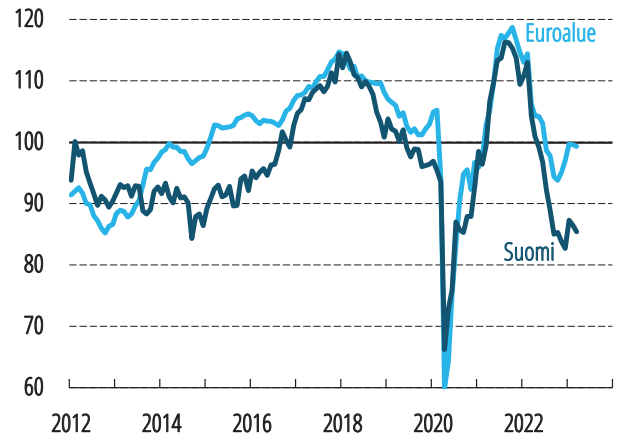
Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Ennuste (%-muutos)

	2023	2024
Bkt	-0,3	1,2
Tuonti	0,1	3,8
Vienti	1,2	5,5
Investoinnit	-1,0	1,3
Kulutus	-0,1	0,9
Teollisuustuotanto	-1,6	2,9
Työttömyysaste, %	7,1	6,8
Inflaatio, %	5,5	2,2
Euribor 12 kk, %	3,7	3,0

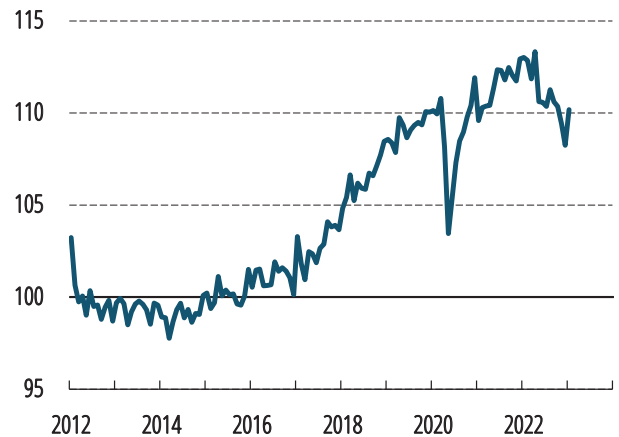
Lähde: Suhdanne, Kevät 2023 (21.3.2023).

Talouden luottamusindikaattori

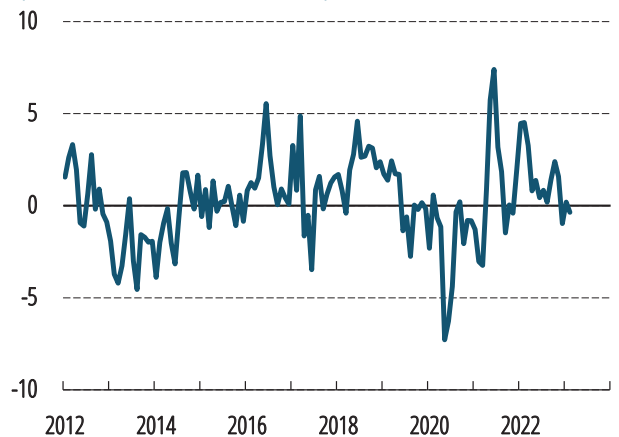
Lähteet: Euroopan komissio, Macrobond.

Reaalinen palkkasumma, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Rahapolitiikkaa kiristettiin maaliskuussa

> EKP nosti ohjauskorkoa 0,5 ja Fed 0,25 prosenttiyksikköä maaliskuussa

> Inflaatio hidastui euroalueella maaliskuussa

> Euroalueen teollisuustuotanto kasvoi tammikuussa vuoden takaisesta

Talous kasvoi viime vuonna

Euroalueen bkt kasvoi viime vuonna ennakkotietojen mukaan 3,5 prosenttia. Kasvu hidastui selvästi vuoden kahdella viimeisellä neljänneksellä. Yhdysvaltojen talous kasvoi 2,1 prosenttia vuonna 2022.

Euroalueen näkymät kohtuulliset

Euroalueen luottamusindikaattorit kertovat näkymien kohentuneen vähän vuoden vaihteessa. Odotuksia nostavat kuitenkin palvelusektorin näkymät, kun taas teollisuuden näkymät ovat heikkommat. Kaupanalan näkymät ovat edelleen huonot. Kuluttajien luottamus on yhä euroalueella poikkeuksellisen heikkoa, vaikka se onkin parantunut viime kuukausina.

Euroalueella teollisuustuotannon volyymi on kasvanut joulutammikuussa vuoden takaisesta. Yhdysvaltojen tehdasteollisuuden tuotanto on supistunut jouluhelmikuussa vuoden takaisesta ja helmikuussa vähän myös edellisestä kuukaudesta.

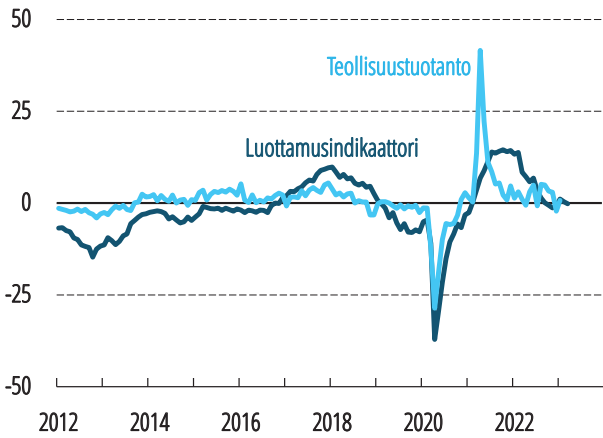
EKP:ltä odotetaan koron nostoja

Euroalueen kuluttajahintainflaatio oli vuonna 2022 keskimäärin 8,4 prosenttia. Maaliskuussa inflaatio jatkoi hidastumista ollen 6,9 prosenttia. Pohjainflaatio (eli pl. volatiilit elintarvikkeet ja energia) kiihtyi kuitenkin edelleen vähän. Energian hinnat supistuivat maaliskuussa.

Alkuvuonna pelot pankkisektorin epävakauksesta ovat nousseet. Yhdysvalloissa kaksi pankkia kaatui, ja Sveitsissä suuri Credit Suisse ajautui vaikeuksiin, jonka seurauksena se myytiin uudelle omistajalle. Tästä huolimatta EKP nosti ohjauskorkoaan 0,5 prosenttiyksikköä maaliskuun kokouksessaan ja Fed 0,25 prosenttiyksikköä. Keskuspankit vakuuttivat, että pankit ovat vakavaraisia ja mahdollisiin ongelmatapauksiin pystytään reagoimaan. Oletettavasti ohjauskorkoja nostetaan vielä tänä vuonna mutta enää vähän. EKP:llä ja Fedillä on molemmilla seuraava kokous toukokuun alussa.

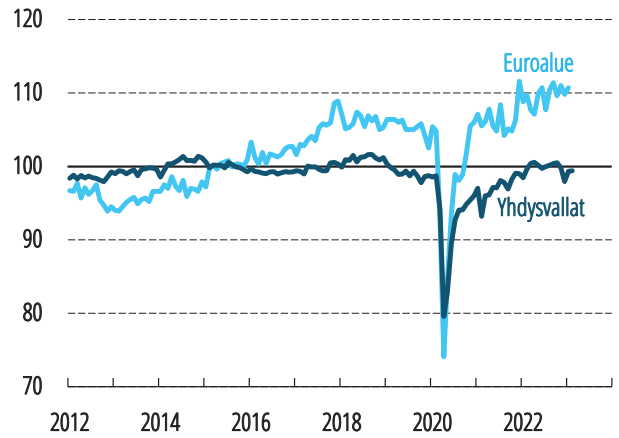
3 kuukauden euribor on noussut jo yli 3,0 prosentin ja vuoden euribor 3,6 prosenttiin. Valtion lainojen korot ovat vuoden vaihteen jälkeen kasvaneet selvästi aiempaa maltillisemmin. Euro on jatkanut vahvistumistaan dollariin nähden maaliskuussa.

Teollisuuden luottamusindikaattori ja tuotanto (vuosimuutos, %) euroalueella

Lähteet: Eurostat, Macrobond.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: OECD, Eurostat, Macrobond.

Tehdasteollisuuden tuotanto (vuosimuutokset, %)

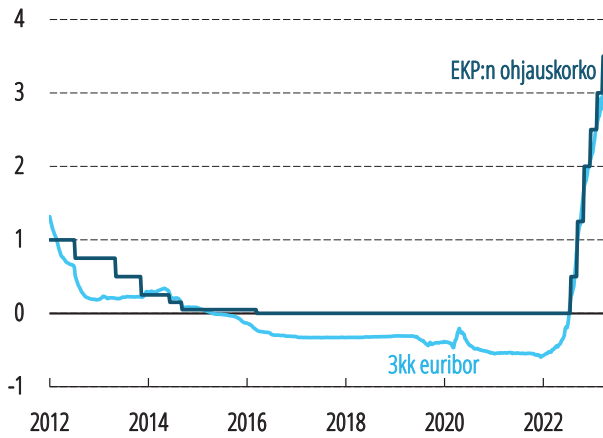
	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis
Euroalue	6,0	4,6	4,4	-1,6	1,7		
Yhdysvallat	3,6	2,3	0,8	-1,1	0,9	-0,2	
Japani	9,3	3,9	-0,8	-0,8	-3,9		
OECD	4,5	2,1	0,6	-0,9	-0,8		

Euroalueen inflaatio ja rahamarkkinakorot

	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	Ennuste (keväät 2023) 2023	2024
Euroalueen kuluttajahintainflaatio, % ed. vuodesta									
Kokonaisindeksi	9,9	10,6	10,1	9,2	8,6	8,5	6,9	5,2	2,6
Pohjainflaatio¹⁾	6,0	6,4	6,6	6,9	7,1	7,4	7,5		
Energia	40,7	41,5	34,9	25,5	18,9	13,7	-0,9		
Palvelut	4,3	4,3	4,2	4,4	4,4	4,8	5,0		
Rahamarkkinakorot, %, kuukauden keskiarvo									
EKP ohjaukorko	0,94	1,25	1,97	2,18	2,50	2,88	3,17	3,5	3,3
Euribor, 3 kk	1,01	1,43	1,83	2,06	2,34	2,64	2,91		
Euribor, 12 kk	2,23	2,63	2,83	3,02	3,34	3,53	3,65	3,0	2,6
Yhdysvallat (Libor), 3 kk	3,45	4,14	4,65	4,74	4,81	4,89	5,05		
Ruotsi (Stibor), 3 kk	1,66	1,81	2,28	2,56	2,85	3,11	3,29		
Japani (Tibor), 3 kk	0,06	0,05	0,05	0,06	0,07	0,07	0,07		

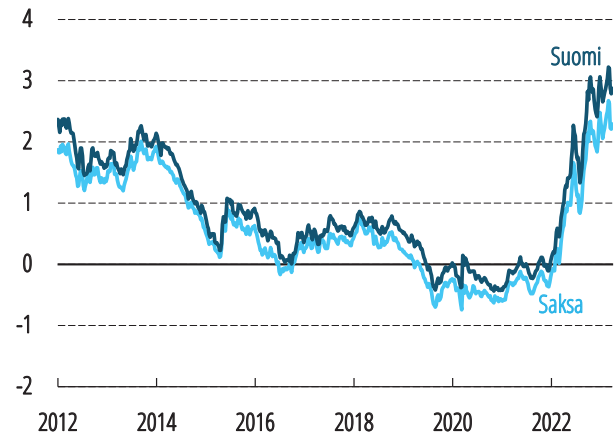
¹⁾ Eli pl. energia ja jalostamattomat elintarvikkeet. Lähteet: OECD, Eurostat, ECB, European Money Markets Institute (EMMI), Intercontinental Exchange (ICE), Japanese Bankers Association, Swedish Financial Benchmark Facility, Macrobond.

EKP:n ohjauskorko ja 3kk euribor (%)

Lähteet: ECB, EMMI, Macrobond.

Valtion 10 vuoden joukkovelkakirjojen tuotto (%)

Lähteet: Macrobond Financial AB, Macrobond.

Valtion lainojen korot, pörssi- ja valuuttakurssit

Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	2021 ka	2022 ka
Suomi	2,4	2,9	2,7	2,7	2,8	2,9	3,0	-0,1	1,7
Saksa	1,8	2,2	2,1	2,1	2,2	2,4	2,4	-0,3	1,2
Italia	4,1	4,5	4,1	4,1	4,1	4,2	4,2	0,8	3,1
Ruotsi	2,0	2,2	2,0	1,9	2,0	2,3	2,3	0,3	1,5
Yhdysvallat	3,5	4,0	3,9	3,6	3,5	3,7	3,7	1,4	3,0

Pörssi-indeksejä, 2010/1 = 100	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	% , 1 kk	% , 12 kk
Euroalue, STOXX 50	118,6	118,5	131,4	132,8	140,0	145,0	143,8	5,4	-3,8
Suomi, OMX	156,2	155,2	164,3	166,7	169,4	171,0	164,1	1,7	-11,3
Yhdysvallat, S&P 500	342,7	331,6	348,7	348,2	352,5	363,1	353,2	1,2	-13,4
Ruotsi, OMX	241,5	238,3	259,9	262,0	274,6	282,7	271,5	4,8	-14,1
Japani, Nikkei 225	257,2	253,1	261,7	255,3	249,6	258,0	259,7	-2,2	-4,7

Valuuttakurssija	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 maalisk	% , 12 kk	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	% , 12 kk	
USD / EUR	1,08	1,07	1,07	-2,8	PLN / EUR	4,70	4,74	4,69	-1,3
GBP / EUR	0,88	0,89	0,88	5,4	JPY / EUR	140,54	142,38	143,01	9,4
SEK / EUR	11,21	11,17	11,23	6,5	CNY / EUR	7,32	7,32	7,38	5,6
CHF / EUR	1,00	0,99	0,99	-3,3	RUB / EUR ¹⁾				

¹⁾ EKP ei tällä hetkellä julkaise Venäjän ruplan kurssia. Lähteet: STOXX, Nasdaq OMX Nordic, S&P Global, Nikkei inc., U.S. Department of Treasury, Macrobond Financial AB, ECB, Macrobond.

Tavaravienti supistui vain hieman tammikuussa

> Sähkö- ja elektroniikka-teollisuuden viennin vahva kasvu jatkui

> Koneita ja laitteitakin vietiin paljon

> Kemianteollisuuden vienti pieneni huomattavasti

Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonti väheni viidenneksen tammikuussa

Tulli on uudistanut ulkomaankaupan tilastoinnin estimointimenetelmänsä, ja ne otettiin käyttöön maaliskuun alussa tammikuun 2023 tilastotietojen julkaisun yhteydessä. Tilastovuoden 2022 kuukausitilastoja on samassa yhteydessä laskettu takautuvasti uudella menetelmällä. Jos yrityksen viemän tai tuoman tavarantoimen arvo alittaa kynnyksarvorajan, yritys ei ole ilmoitusvelvollinen, ja silloin kaupan osuus estimoidaan. Myös viivästyneiden ilmoitusten tai kokonaan puuttuvien ilmoitusten arvo estimoidaan. Menetelmämuutoksen seurauksena joillakin pienillä toimialoilla on tapahtunut tasokorjaus ylöspäin.

Tavaraviennin määrä supistui tammikuussa 0,9 prosenttia edellisvuodesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Vienti kehittyi odotetulla tavalla. Kemikaalien ja kumi- ja muovituotteiden viennin määrä jäi huomattavasti edellisvuotista pienemmäksi. Myös metallien jalostuksen vienti väheni tuntuvasti. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden sekä koneiden ja laitteiden viennin vahva kasvu jatkui. Paperiteollisuuden vienti piristyi selvästi.

Kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä (2015=100), saadaan, että tavaratuonnin määrä väheni tammikuussa 10,8 prosenttia edellisvuodesta. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonti jäi 21 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi, mikä ennakoiki heikkoa teollisuustuotannon kehitystä. Poltto- ja voiteluaineiden tuonti väheni 11 prosenttia.

Vientihintojen kehityksessä on suuria eroja toimialojen välillä

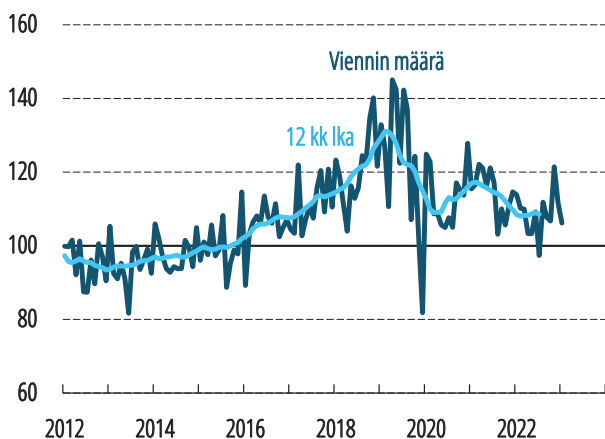
Tilastokeskuksen tuontihintaindeksin mukaan tavaroiden tuontihinnat olivat helmikuussa vajaat 8 prosenttia vuoden takaista korkeammat ja 33 prosenttia korkeammat kuin helmikuussa 2021. Ulkomailta tuotujen energiatuotteiden osalta vastaavat luvut olivat 5 prosenttia ja 89 prosenttia. Raaka-aineiden tuontihinnat ovat lievässä laskussa edelliskuukausiin verrattuna, mutta ovat edelleen hyvin korkeat.

Tavaroiden vientihinnat ovat niin ikään lievässä laskussa, mutta olivat helmikuussa vajaat 7 prosenttia viimevuotista korkeammat ja 33 prosenttia korkeammat kuin vuoden 2021 helmikuussa Tilastokeskuksen vientihintaindeksin mukaan. Sähkön vientihinta oli 26 prosenttia vuoden takaista matalampi, mutta siitä huolimatta 52 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2021 alussa. Paperiteollisuuden vientihinnat ovat laskeneet vain vähän, ne olivat helmikuussa 15 prosenttia vuoden takaista korkeammat ja 47 prosenttia korkeammat kuin vuoden 2021 alussa. Elintarvikkeiden vientituotteiden hinnat ovat kääntyneet laskusuuntaan. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden hinnat ovat selvässä laskussa, vaikkakin hinnat

edelleen ovat hyvin korkeat. Vientiin menevien kumi- ja muovituotteiden hinnat eivät juuri ole laskeneet. Koneiden ja laitteiden hintojen nousu ei ole vielä taittunut. Metallien jalostuksen vientihinnat ovat edelleen merkittävä-

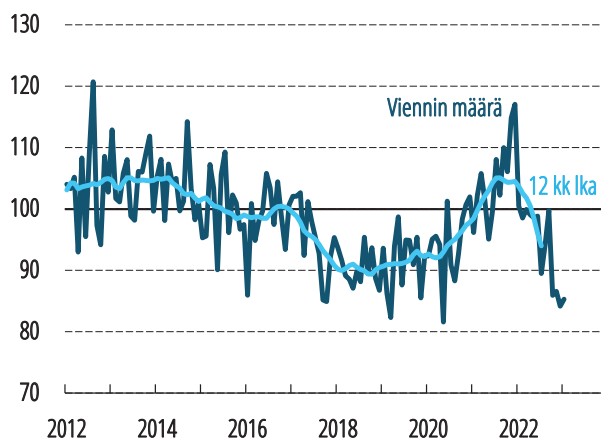
sti korkeammat kuin vuonna 2020. Puutavaratuotteiden vientihinnat jatkoivat laskuaan ja olivat enää 22 prosenttia korkeammat kuin vuoden 2021 alussa.

Metallien jalostuksen viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden (ml. lääk.) viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

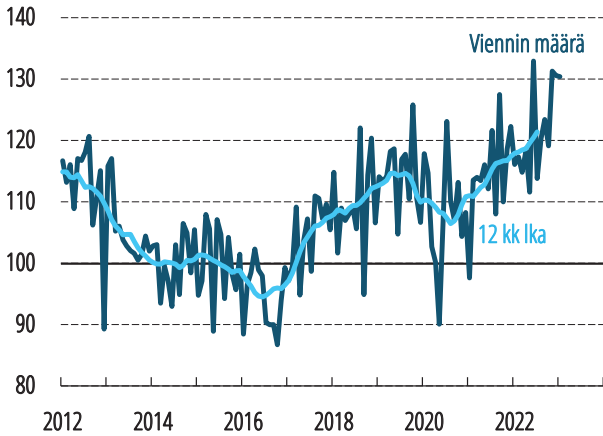
Ulkomaankauppa ja vaihtotase (vuosimuutokset, %, ja mrd. euroa)

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2022 ³⁾	Ennuste (keväät 2023) 2023	2024
Tavaroiden vienti, %										
Määrä	-6,5	3,7	-19,3	-0,9		1,4	-0,9	0,9	-2,9	4,3
Hinta⁴⁾	20,5	17,5	13,2	9,7	6,7	-4,1	8,2	23,4	-1,0	-2,9
Tavaroiden tuonti, %										
Määrä	-2,9	-6,6	-18,9	-10,8		-2,9	-10,8	5,2	-2,7	2,9
Hinta⁴⁾	21,2	18,5	15,8	8,3	7,6	-4,0	10,8	24,1	-5,8	-0,9
Vaihtotase, mrd. eur	-0,6	0,7	-0,1	0,2			0,2	-10,3	-0,7	-1,0
Kauppataase, mrd. eur	0,1	1,0	0,0	0,6			0,6	-1,2	2,8	2,2

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä. ²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

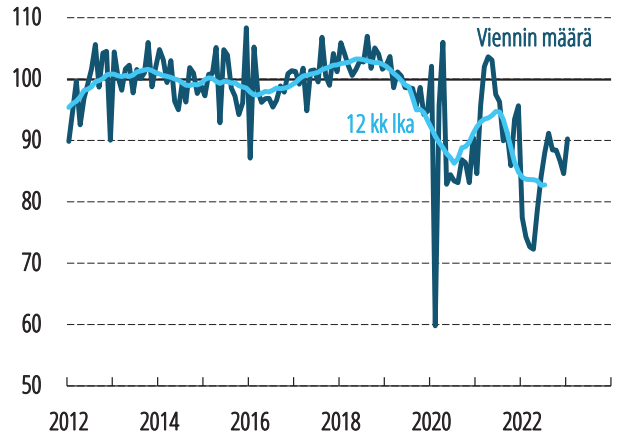
³⁾ Kansantalouden tilinpidossa. ⁴⁾ Indeksi 2015=100. Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Koneiden ja laitteiden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Paperiteollisuuden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Viennin määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	Arvo-osuus 2022 (%)	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	Kum. ¹⁾
Metallien jalostus (24)	15,5	-0,1	9,4	-1,0	-7,1	-7,1
Paperiteollisuus (17)	12,9	2,7	-7,4	-11,6	16,2	16,2
Koneet ja laitteet (28)	12,0	8,2	10,9	6,9	12,4	12,4
Kemikaalit ja lääk. (20, 21)	11,0	-18,8	-24,0	-27,9	-15,5	-15,5
Sähkölaitteet (27)	8,2	-6,1	-18,1	22,6	-1,6	-1,6
Mootoriajoneuvot (29)	6,2	22,9	11,0	12,4	24,4	24,4

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin ja tuonnin määrä (vuosimuutos, %)

	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	2022 I-IV	Ennuste (kevät 2023)	Ennuste (kevät 2024)
Vienti yhteensä	11,4	6,4	4,8	5,1	2,2	-4,0	1,7	1,2	5,5
Tavarat	9,2	1,9	2,1	3,7	1,0	-2,6	0,9	-2,9	4,3
Palvelut	17,0	15,7	11,2	8,3	5,1	-5,6	3,7	10,2	8,0
Tuonti yhteensä	7,2	15,8	12,1	13,5	7,8	-1,6	7,5	0,1	3,8
Tavarat	5,2	13,8	11,5	9,4	5,1	-4,1	5,2	-2,7	2,9
Palvelut	12,2	19,5	13,1	22,3	13,6	3,8	12,6	5,1	5,5

Lähde: Tilastokeskus.

Vähittäiskauppa painii ostovoiman rapautumisen ristiaallokossa

> Hintojen nousu syönyt vähittäiskaupan myynnin määrää

> Vuoden alku oli viime syksyä heikempi

> Ostovoiman kehitys rajoittaa vähittäiskaupan näkymiä

Vähittäikaupalla vaisu vuoden vaihde

Ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan myynnin määrä heikkeni helmikuussa hieman uudelleen. Jouluihelmikuussa kausitasoitettu myynnin määrä oli 1,8 prosenttia alempi kuin syysmarraskuussa. Joulukuu oli erityisen huono, mikä painaa tätä lukua, mutta myös tammi- ja helmikuu olivat heikompia kuin syyskuukaudet. Myös päivittäistavarakauppa on heikentynyt samansuuntaisesti hieman lisää.

Koko vähittäiskaupan myynnin määrä aleni 4,3 prosenttia vuoden takaisesta marras-tammikuussa. Tavaratalokauppa ja erikoiskauppa alenivat suunnilleen yhtä paljon. Noin 10–12 prosentin laskuun vajosivat kodintekniikan, huonekalujen ym., kukkien ym. sekä kultasepäniikkeiden vähittäiskauppa.

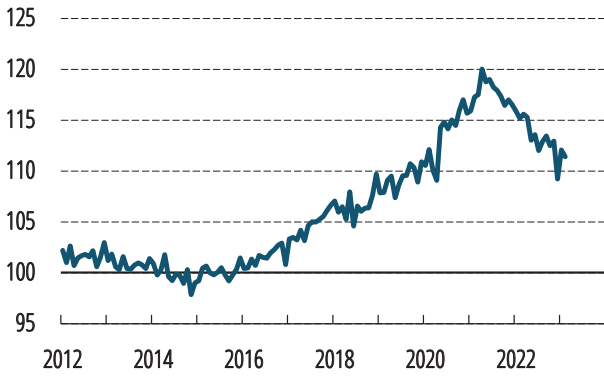
Vähittäiskaupan aiempi kausitasoitettu myynnin määrän laskun pysähtyminen on kääntynyt uuteen laskuun. Se on pitkälti hyvin heikon joulukuun syytä, mutta tammikuukin oli syksyä heikempi. Jyrkimmässä laskussa olivat vuoden vaihteessa kodintekniikan (-10 % edellisestä kolmesta kuukaudesta), huonekalujen (-3 %) ja rautakaupan (-1 %) myynnit. Sen sijaan veneilyssä oli kasvua kymmenen prosenttia, vaatekaupassa neljä prosenttia, optisella alalla kolme prosenttia sekä urheiluvälineissä pari prosenttia.

Vähittäiskaupan liikevaihdon hinta kääntyi taas tammikuussa nousuun. Vuoden vaihteessa nousua oli vuoden takaisesta noin yhdeksän prosenttia. Perushintaindeksin (ks. Hinnat ja kustannukset -osio, s. 24–26) perusteella tavaroiden hintainflaation pitäisi alkaa maltillistua pikaisesti.

Ostovoima sanelee taas vähittäiskaupan kehityksen

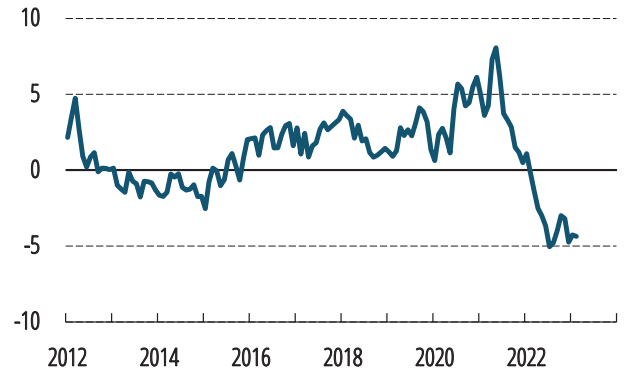
Reaalinen palkkasumma ja vähittäiskaupan myynnin määrä kulkevat normaalisti käsi kädessä. Pandemiassa vähittäiskauppa karkasi kokonaisuutena ottaen kovaan kasvuun ja irtautui palkkasummasta. Kun kysynnän rakenne on normalisoitunut, myynnin määrä on alentunut. Nyt palautuminen pandemiasta on suunnilleen päättynyt, ja vähittäiskaupankin tuleva kehitys riippuu taas reaalisen ostovoiman kehityksestä.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (ind. 2015=100)

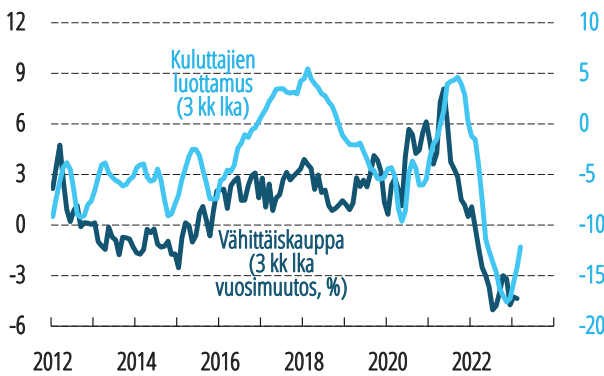
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

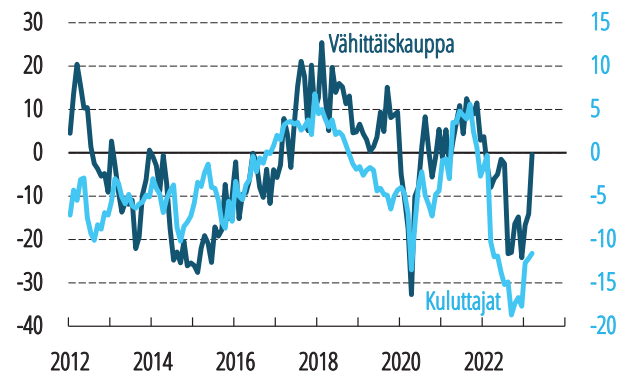
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

Lähteet: Tilastokeskus, DG ECFIN, Macrobond.

Luottamusindikaattorit (saldot)

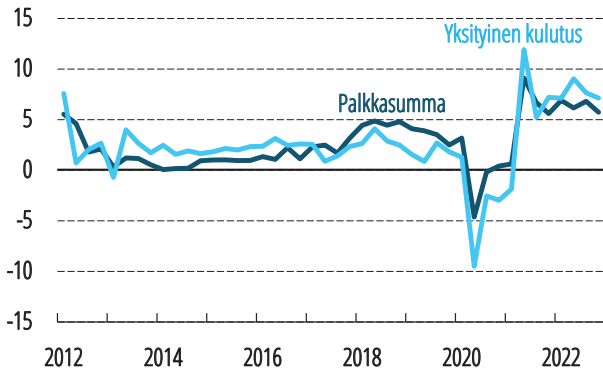
Lähteet: DG ECFIN, Macrobond.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi
Vähittäiskauppa	-4,8	-4,0	-3,0	-3,2	-4,7	-4,3	-4,4
Päivittäistavarakauppa	-6,3	-5,2	-4,7	-5,3	-6,3	-5,7	-5,9
Tavaratalokauppa	-2,4	-2,1	-2,8	-3,5	-5,2	-4,4	
Erikoiskauppa yhteensä	-4,8	-4,3	-2,6	-2,4	-4,4	-4,0	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	-9,1	-7,5	-4,6	-3,5	-10,1	-12,1	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	-9,8	-7,4	-4,6	-5,4	-5,8	-5,2	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	-2,5	-3,6	-3,3	-1,4	-3,8	-5,1	
Moottorijoneuvojen kauppa ja korjaus	-5,2	-3,2	-0,2	0,0	-1,7	-0,8	

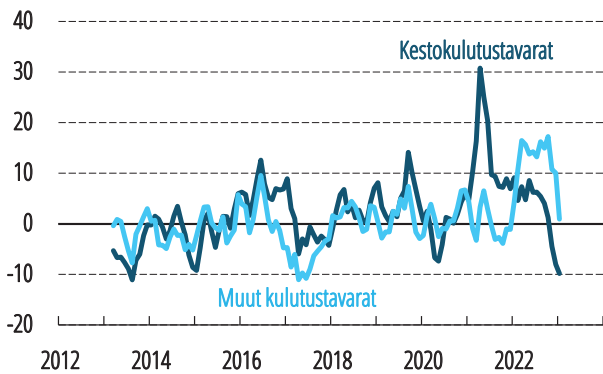
Alkuperäinen, työpäiväkorjaamaton tilasto. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (vuosimuutos, %)

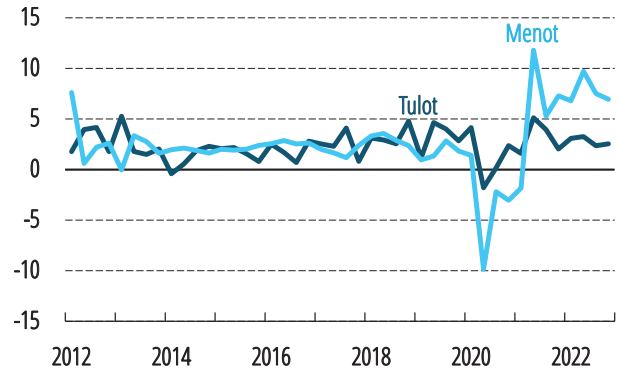
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kulutustavaroiden tuonnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

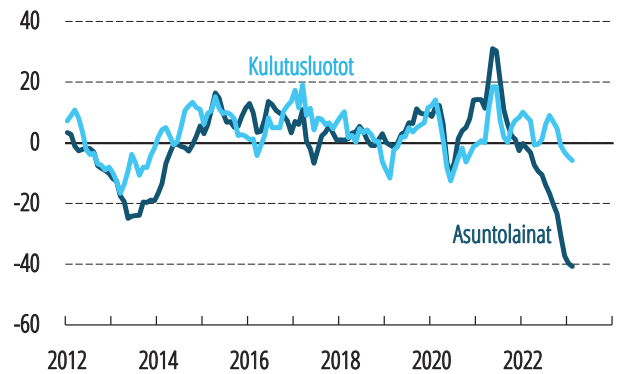
Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo ja kulutus, kausittas. käyvin hinnoin (vuosimuutos, %)

Ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähde: Suomen Pankki.

Yksityisten kulutusmenojen määrä (vuosimuutos, %)

	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	Ennuste (kevät 2023) 2023	2024
Yksityiset kulutusmenot	10,2	3,5	4,2	2,8	3,9	1,4	0,3	-0,5	1,0
Kestävät kulutustavarat	18,0	-3,1	-6,3	-10,1	-12,6	-9,4	-7,3	-3,0	1,6
Puolikestävät tavarat	28,6	9,8	10,4	4,1	5,4	-2,4	0,4	0,2	0,9
Lyhytikäiset tavarat	4,6	4,7	2,8	-0,1	-3,0	-4,4	-6,5	-1,8	0,3
Palvelut	10,6	3,1	6,2	6,1	8,2	6,0	3,3	0,6	1,4

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Rakentamisen lasku jatkuu

- > Rakentamisen myynnin määrän supistuminen jatkui tammikuussa
- > Asuinrakentamisen aloitukset supistuivat lisää
- > Muiden talorakennusten aloitukset kääntyivät kasvuun
- > Rakennuskustannukset nousivat jälleen alkuvuonna

Investoinnit kehittyivät suotuisasti vuonna 2022

Tilastokeskuksen mukaan investoinnit kasvoivat 5,0 prosenttia viime vuonna. Tuoreimpien tietojen mukaan kasvu tuli kokonaan yksityiseltä sektorilta, kun julkisen sektorin investoinnit eivät kasvaneet ollenkaan.

Sekä kone- ja laiteinvestoinnit että rakennusinvestoinnit kasvoivat viime vuonna. Rakennusinvestoinnit kasvoivat kuitenkin huomattavasti koneita ja laitteita voimakkaammin. Erityisen nopeaa kasvu oli asuinrakennusinvestoinneissa ja maa- ja vesirakennusinvestoinneissa, joita nostivat investoinnit tuulivoimaan.

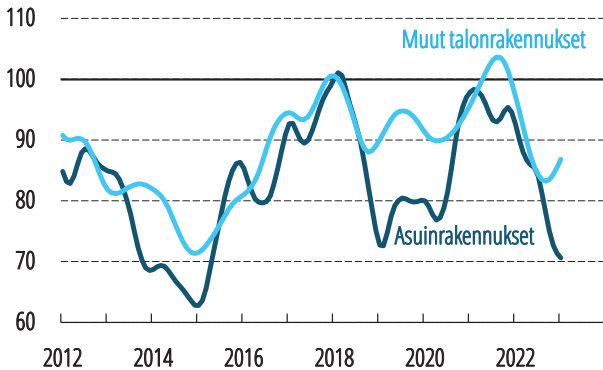
Rakentamisen hiipuminen jatkuu

Rakennusyritysten maarakennuksen ja talonrakennuksen myynnin määrä supistui selvästi vuoden takaiseen verrattuna tammikuussa. Molempien trendi on kääntynyt laskuun. Mutta lasku näyttäisi loiventuneen selvästi joulu-tammikuussa. Rakentamisen hintojen kasvu tasaantui viime vuoden lopulla, mutta alkuvuonna hinnat kasvoivat taas selvästi. Rakentamisen luottamusindikaattorit ovat nousseet vuoden alussa mutta ovat tasoltaan edelleen matalat.

Asuinrakennusten aloitusten määrän trendi on jatkanut laskuaan tammikuussa. Muiden talorakennusten aloitusten trendi on kuitenkin kääntynyt kasvuun marras-tammikuussa, mutta taso on edelleen matala.

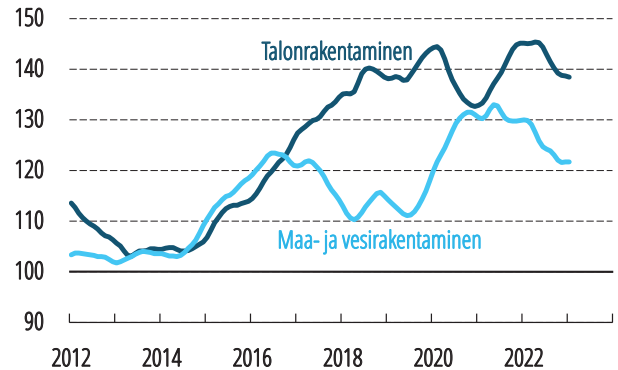
Suomalaisten kotitalouksien uusien asuntolainojen korot ovat nousseet edelleen alkuvuonna ollen helmikuussa jo keskimäärin 3,8 prosenttia. Uusia asuntolainoja nostettiin merkittävästi vähemmän kuin vuosi sitten. Vanhojen asuntojen hinnat ovat laskeneet noin 6,6 prosenttia kesäkuun huipusta. Helmikuussa vanhojen asuntojen hinnat olivat 5,2 prosenttia alemmat kuin vuosi sitten.

Uudisrakentamisen aloitukset (m³), trendi (ind. 2010=100)

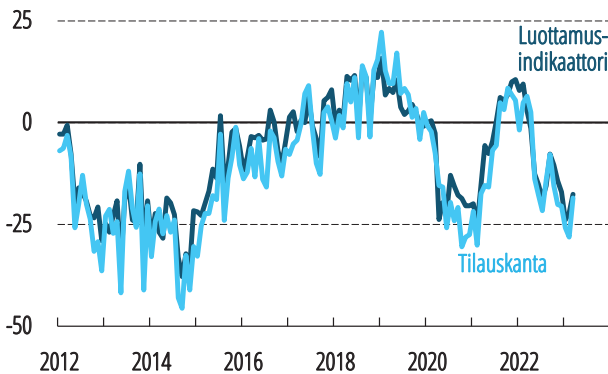
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennusyritysten myynnin määrä, trendi (ind. 2010=100)

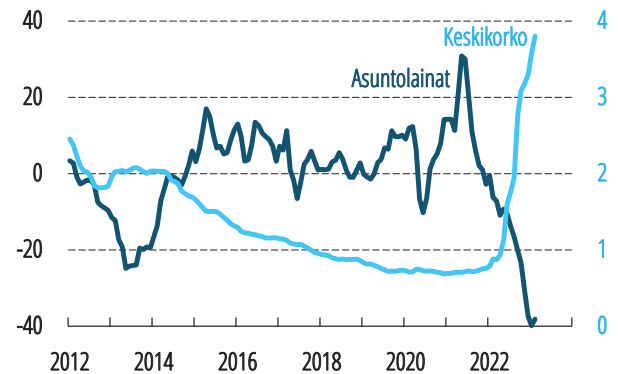
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

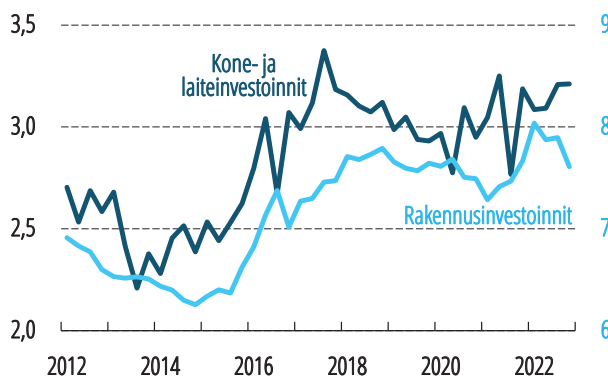
Lähteet: Eurostat, Macrobond.

Kotitalouksien nostamat asuntolainat, 3 kk, summa (vuosimuutos, %)

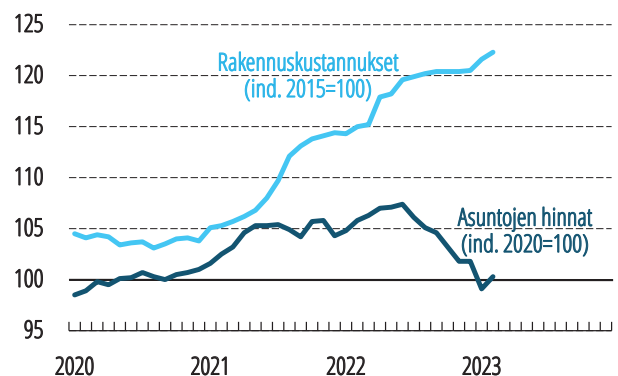
Lähteet: Suomen Pankki, Macrobond.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien määrä, kausitasoitus

Mrd. euroa vuoden 2010 kiintein hinnoin. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Ennakoivia indikaattoreita (vuosimuutos, %, ellei toisin ilmoitettu)

	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	3 kk ¹⁾	2022
Investointitavaroiden tuotanto (määrä)	8,1	10,9	2,9	13,0	9,2	2,0	9,0
Rakennusaineteoll. tuotanto (määrä)	1,0	-6,0	-4,5	-11,6	-11,5	-1,1	0,4
Rakennusten aloitukset (m³)	-24,0	-2,2	-40,7	-39,8	7,5	-6,9	-17,6
Asuinrakennukset	-26,3	2,2	-47,1	-58,8	-10,6	-6,9	-17,4
Muut rakennukset	-22,5	-4,0	-37,8	-26,9	19,0	-6,9	3,0
Uudisrakentamisen määrä yhteensä	-2,0	-4,6	-7,9	-7,6	-10,2	-1,2	6,8
Asuntorakentaminen	1,3	-1,4	-6,6	-8,9	-11,0	-0,6	-0,2
Muu talonrakentaminen	-4,5	-7,2	-9,0	-6,5	-9,5	-1,8	-17,7
Rakentamisen luottamusind., saldo²⁾	-7,7	-10,4	-14,3	-17,0	-23,9		

¹⁾ Vuosimsumma laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. ²⁾ Eurostat.
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli, Macrobond.

Investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	Q _t /Q _{t-1} ¹⁾	2022 I-IV ¹⁾	Ennuste (keväät 2023 2024)	
Investoinnit yhteensä	3,4	8,8	3,5	8,3	0,3	-2,1	5,0	-1,0	1,3
Yksityiset investoinnit	8,2	7,1	6,0	9,5	2,2	-1,3	6,1	-1,8	1,3
Julkiset investoinnit	-13,7	16,4	-8,1	2,9	-8,3	-5,9	0,0	3,5	1,5
Koneet ja laitteet	8,2	1,2	-4,4	16,0	1,6	0,1	2,8	2,0	3,0
Rakennusinvestoinnit	0,5	11,7	5,9	6,5	-2,0	-3,6	5,3	-3,4	0,3
Asuinrakentaminen	11,0	20,5	6,3	10,2	-7,2	-6,5	7,0	-4,0	0,0
Muu talonrakentaminen	-6,8	1,0	-0,4	-6,4	-4,0	-0,8	-2,6	-0,5	2,0
Maa- ja vesirakentaminen	-9,6	10,8	19,8	23,0	17,7	-0,3	18,4	-7,0	-2,0
Muut investoinnit	6,5	8,2	5,4	7,3	5,3	0,3	6,5	3,0	2,0

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Teollisuustuotanto kasvoi tammikuussa työpäiväkorjattuna 4,3 prosenttia

> Metallituotteiden valmistus kasvoi kovaa vauhtia

> Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo kasvoi vain vähän

> Paperiteollisuuden tilaukset nousivat tuntuvasti

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto nosti kokonaistuotantoa tammikuussa

Suomen kokonaistuotanto kohosi 2,3 prosenttia vuoden takaisesta tammikuussa 2023 Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattuna tuotanto nousi 1,4 prosenttia. Kausitasoitettuna tuotanto kasvoi 0,8 prosenttia edellisvuodesta.

Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto nousi tammikuussa työpäiväkorjattuna 2,8 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualojen tuotanto oli 0,8 prosentin kasvussa. Alkutuotanto lisääntyi työpäiväkorjattuna 3 prosenttia.

Bruttokansantuote markkinahintaan kohosi kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan 2,1 prosenttia vuonna 2022. ETLA arvioi maaliskuussa 2023 julkaisussa ennusteessaan, että bkt supistuu 0,3 prosenttia vuonna 2023.

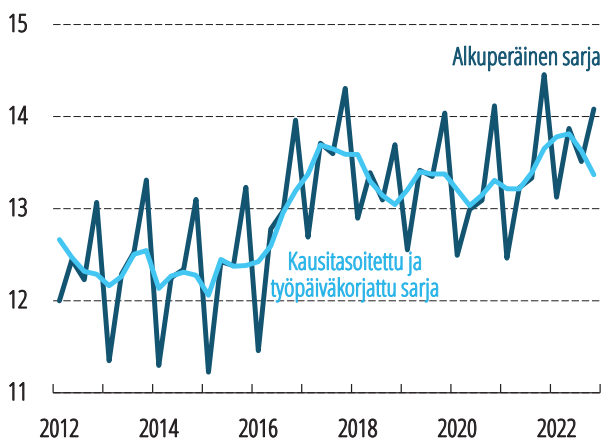
Metalliteollisuus oli tammikuussa teollisuustuotannon veturi

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan koko teollisuuden tuotanto kasvoi tammikuussa 6,7 prosenttia vuoden takaisesta. Työpäiväkorjattuna kasvua kertyi 4,3 prosenttia. Kausitasoitettuna tuotanto nousi 4 prosenttia edellisvuodesta ja 0,7 prosenttia joulukuun lukemista. Teollisuustuotannon kasvua jarrutti kemianteollisuuden heikko kehitys, alan tuotanto supistui 4 prosenttia. Energiasektori puolestaan nosti lukuja 10 prosentin kasvullaan. Tehdasteollisuuden tuotanto lisääntyi kausitasoitettuna 3,2 prosenttia edellisvuodesta ja pois lukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus vain 1,4 prosenttia.

Metalliteollisuus oli koko teollisuustuotannon veturi, kasvua kertyi kausitasoitettuna peräti 9 prosenttia viimevuotisesta. Metallituotteiden tuotanto kohosi 14 prosenttia ja lähestyi siten vuoden 2008 lukuja ennen finanssikriisiä. Koneiden ja laitteiden valmistus lisääntyi vauhdikkaasti 10 prosentin tahtia. Metallien jalostuksen, kulkuneuvojen ja sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto oli 6 prosentin kasvussa. Paperiteollisuuden tuotanto piristyi hieman ja lisääntyi 1,6 prosenttia. Puutavara- ja metallituotteiden valmistus piristyi selvästi joulukuusta, mutta jäi kuitenkin edellisvuoden lukemiin.

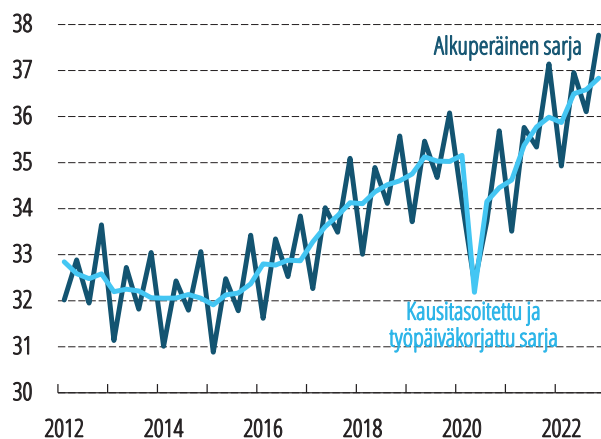
Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo kasvoi kuluvan vuoden tammikuussa vain 0,5 prosenttia edellisvuodesta alkuperäisen tilastosarjan mukaan. Kausitasoitettuna tilausten arvo laski 2,2 prosenttia lokakuun lukemista. Paperi- ja kartonkivalmistuksen toimiala sai arvoltaan 17,9 prosenttia enemmän tilauksia kuin tammikuussa vuonna 2022. Kemianteollisuuden tilaukset nousivat arvoltaan 4 prosenttia vuoden takaisesta. Metalliteollisuudessa ne vähenivät 4,8 prosenttia.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto
(mrd. 2015 euroa)

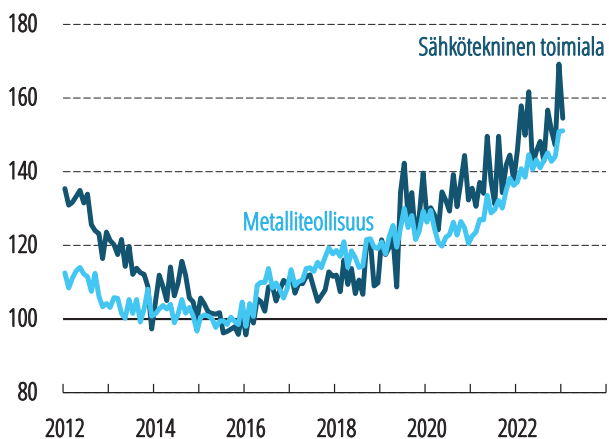
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palvelujen tuotanto
(mrd. 2015 euroa)

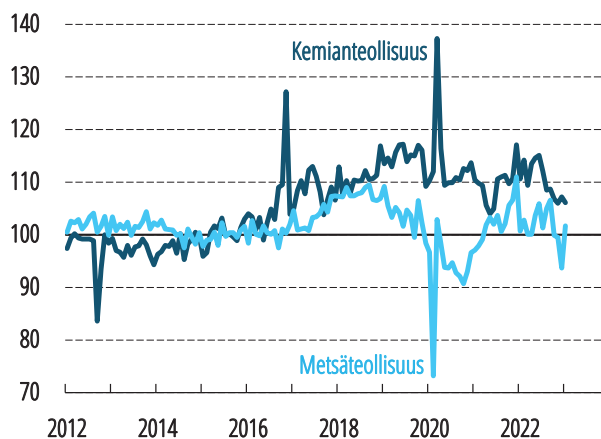
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tuotannon suhdannekuvaaja (vuosimuutos, %)

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	Kum. ¹⁾	Ennuste (kevät 2023) ²⁾ 2023 2024	
Kokonaistuotanto	1,1	1,0	-0,6	2,3	2,3	0,1	1,4
Alkutuotanto	-3,7	3,9	-2,1	3,0	3,0	0,5	1,0
Jalostus	1,3	-1,4	-7,1	4,8	4,8	-2,5	0,5
Palvelut	1,1	1,8	2,1	1,4	1,4	1,1	1,7

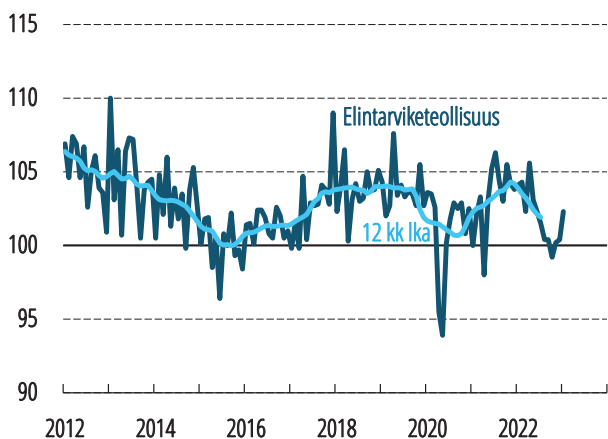
¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ²⁾ Arvonlisäys perushintaan.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (ind. 2015=100, vuosimuutos, %)

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2021 ³⁾	Ennuste (kevät 2023) 2023 2024	
Metalliteollisuus	8,1	5,0	10,8	9,0	3,3	12,4	3,6	-1,6	3,6
Metallien jalostus	-1,0	30,1	5,8	5,9	3,9	6,9	7,4	-3,6	6,2
Metallituotteet	4,0	-3,0	5,0	13,8	4,3	17,9	-1,4	-3,8	2,3
Koneet ja laitteet	5,9	2,4	-3,1	9,9	1,5	14,1	5,2	-1,0	3,4
Kulkuneuvot	11,6	15,9	13,2	5,8	12,5	11,5	5,6	-1,6	2,4
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	6,6	1,9	22,8	6,0	4,5	8,5	1,4	-0,2	3,2
Metsäteollisuus	-5,4	-6,7	-15,6	1,0	-5,3	2,4	7,2	-1,7	2,0
Puutavateollisuus	0,9	0,2	-10,2	-0,1	-1,8	4,8	4,9	-1,0	1,9
Paperiteollisuus	-8,4	-9,6	-17,1	1,6	-6,3	1,5	8,3	-2,1	2,0
Kemianteollisuus	-2,6	-4,2	-8,5	-4,1	-1,5	-3,1	-0,2	-1,5	4,8
Elintarviketeollisuus	-6,0	-3,8	-3,3	-1,7	1,0	2,3	2,9	-1,4	0,6
Tevanake-teollisuus	2,9	-1,9	-3,1	-4,7	-1,5	-2,0	9,3	-0,7	0,3
Muu tehdasteollisuus	-6,4	-5,2	-9,5	-10,8	-2,8	-8,0	3,7	-0,1	1,0
Tehdasteollisuus yhteensä	2,7	0,8	1,9	3,2	0,7	6,1	3,5	-1,7	3,1
Tehdasteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	-0,3	-2,3	-5,8	1,4	-0,4	3,9	3,9	-1,9	3,1
Kaivostoiminta ja louhinta	-29,3	-25,9	-25,9	-5,3	-2,3	-5,3	-4,6	-5	1,4
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	1,1	-6,8	-3,3	10,4	-3,3	10,3	6,8	0,0	1,2
Koko teollisuus	1,2	-1,4	0,3	4,0	0,3	6,7	3,7	-1,6	2,9

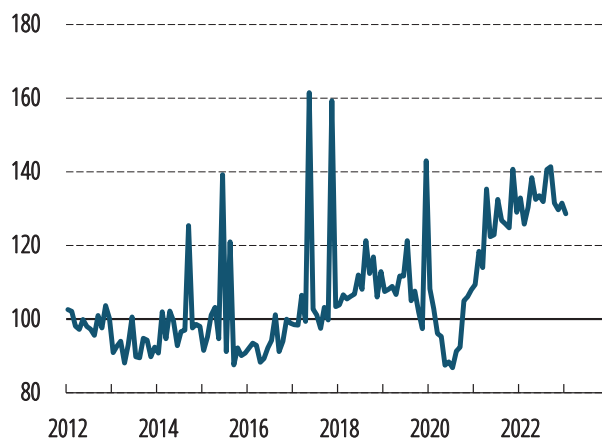
¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna. ²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto ja arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	2022 I-IV	Ennuste (kevät 2023) 2023	2024
Bkt markkinahintaan	3,1	3,1	4,2	3,2	1,6	-0,4	2,1	-0,3	1,2
Alkutuotanto	-5,8	-6,7	-2,6	-2,8	-3,5	-0,7	-2,4	0,5	1,0
Koko teollisuus (B, C, D, E)	1,8	3,7	4,8	6,0	2,4	-2,5	2,5	-2,2	0,7
Tehdasteollisuus	1,1	3,4	7,6	6,2	2,4	-1,3	3,5	-2,5	0,5
Metsäteollisuus	3,5	9,9	10,2	-2,3	-7,7	-13,6	-4,0	-3,8	3,1
Kemianteollisuus	-5,2	-9,6	-4,5	7,7	-4,0	-5,8	-1,8	-5,3	0,4
Metalliteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	4,1	10,5	10,3	9,6	8,5	3,4	7,7	-1,9	0,1
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-3,1	-3,5	15,4	8,6	7,8	6,9	9,5	-1,8	1,6
Rakentaminen	1,5	-1,1	6,1	2,1	-0,3	-3,5	0,9	-2,8	-0,2
Palvelut	4,8	4,1	4,2	3,3	2,2	1,7	2,8	1,1	1,7
Kauppa	-0,9	-1,2	-4,5	-8,6	-7,7	-7,9	-7,2	-2,0	1,7
Informaatio ja viestintä	12,3	10,4	9,5	5,6	8,6	5,7	7,3	4,7	3,3
Kiinteistöalan toiminta	3,2	3,4	2,5	1,9	1,1	1,1	1,6	0,9	1,9
Bkt muutos ed. nelj.	1,0	1,0	-0,1	1,0	-0,2	-0,4			
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	1,4	2,5	0,6	0,8	-1,3	-1,9			

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Työtunnit supistuneet vähän jouluihelmikuussa

> Helmikuussa työllisyysaste oli 78,5 prosenttia

> Työttömyysaste oli 6,8 helmikuussa

> Helmikuussa työttömiä yhtä paljon kuin vuosi sitten

> Tehdyt työtunnit supistuivat vähän helmikuussa

Työllisyystilanne pysynyt suotuisana helmikuussa

Helmikuussa työllisiä oli lähes saman verran kuin vuosi sitten. Myös työttömiä oli yhtä paljon vuoden takaiseen verrattuna. Työttömyysaste ei ole noussut alkuvuonna, mutta sen odotetaan kuitenkin nousevan hieman kevään aikana. Tästä kuukausiraportista alkaen seurataan työllisyysastetta 20–64-vuotiaiden ikäryhmässä.

Rakennusalan työllisyys on supistunut viime kuukausina, mutta helmikuussa työllisiä oli selvästi viime vuotta enemmän. Teollisuudessa oli helmikuussa edelleen selvästi enemmän työllisiä kuin vuosi sitten. Palvelu- ja kaupanaloilla työllisiä oli hieman vähemmän viime vuoteen verrattuna. Myös julkisen sektorilla työllisiä oli hieman viime vuotta vähemmän.

Jouluihelmikuussa tehdyt työtunnit supistuivat vähän. Joulukuussa supistuminen oli merkittävää, mutta tammikuussa tunnit taas kasvoivat. Helmikuussa supistuminen jatkui. Jouluihelmikuussa voimakkainta supistuminen oli kuljetuksessa- ja varastoinnissa sekä kaupanalalla. Teollisuudessa työtunteja tehtiin merkittävästi enemmän jouluihelmikuussa kuin vuosi sitten.

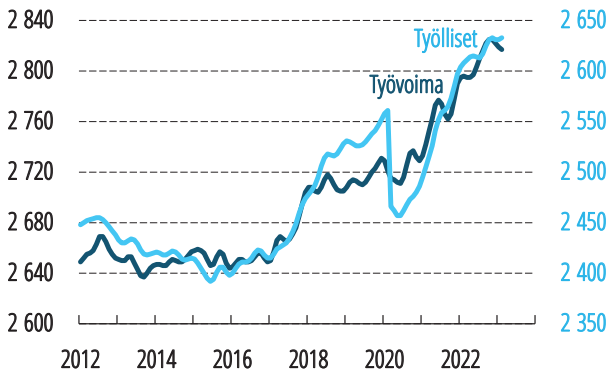
Pitkäaikaistyöttömien määrä jäämässä suureksi

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilastossa lomautettujen määrä on jatkanut lievässä kasvussa vuoden alussa mutta lomautettuja on edelleen vähemmän kuin vuosi sitten. Lomautettuja on jonkin verran enemmän kuin ennen koronapandemiaa.

Helmikuussa TEM:n uusien avointen työpaikkojen määrän trendi laskee edelleen. Avoimet työpaikat ovat vähentyneet jonkin verran viime kesän huipusta, mutta niitä on edelleen selvästi enemmän verrattuna esimerkiksi vuoden 2019 syksyyn.

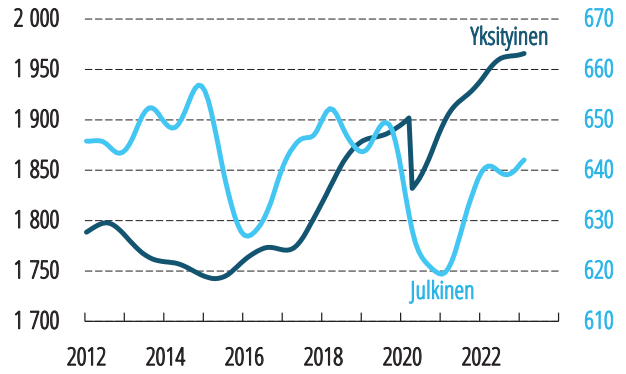
Alkuvuonna pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut laskuaan kesän 2021 huipusta. Pitkäaikaistyöttömien vähentyminen on kuitenkin hidastunut selvästi, ja heidän määränsä on jäämässä selvästi koronapandemiaa korkeammalle tasolle.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi
(1 000 henkilöä)

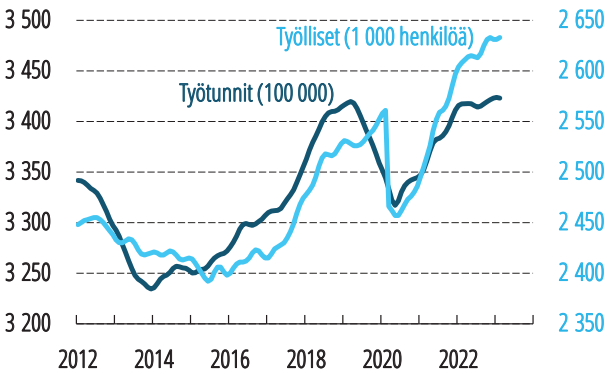
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, trendi
(1 000 henkilöä)

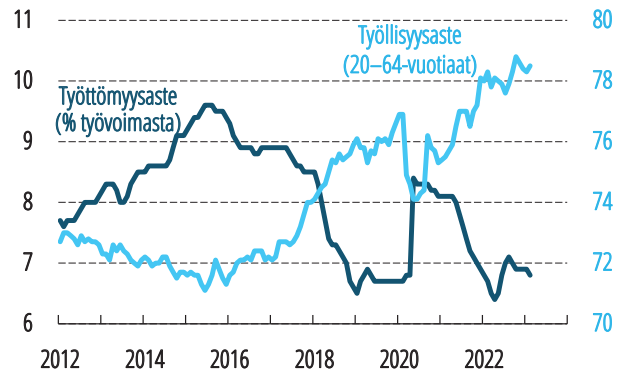
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, trendi

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

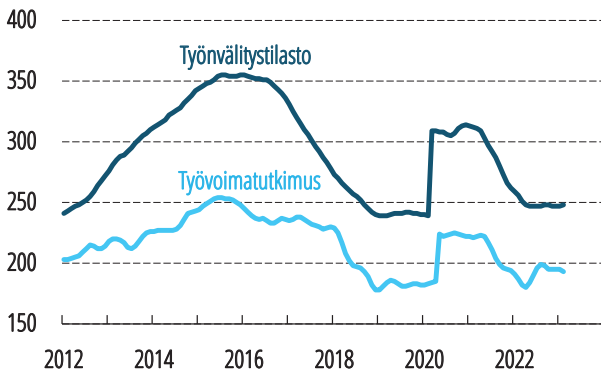

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

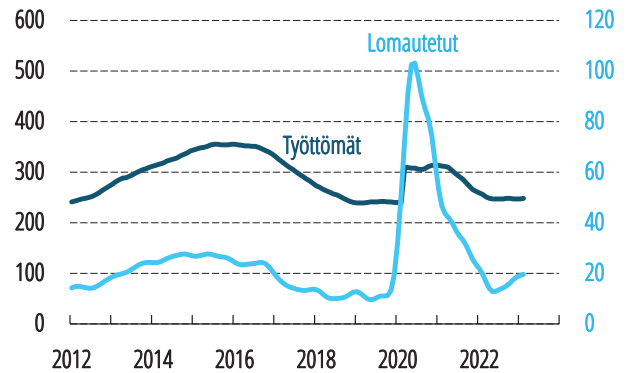
Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	3 kk ¹⁾	2022	Ennuste (kevät 2023) 2023	2024
Alkutuotanto	-19,2	-1,0	-2,0	-15,8	-11,5	-2,0	8,2		
Teollisuus	10,5	8,4	13,0	4,0	5,2	2,1	21,3		
Rakennustoiminta	-5,8	3,2	-2,8	-0,6	13,1	0,1	14,5		
Palvelut (sis. kauppa)	3,2	0,6	-0,9	2,3	-1,3	0,2	19,9		
Julkinen sektori	-0,8	-2,6	4,2	0,5	-1,5	0,7	2,9		
Työlliset yhteensä	2,6	2,5	0,4	1,0	0,5	0,3	2,6	-0,7	0,8
Työvoiman tarjonta	2,3	2,3	0,4	1,1	0,5	0,3	1,6	-0,3	0,5
Työttömyysaste, kausitasoitettu sarja	6,9	6,9	6,9	6,9	6,8		6,8	7,1	6,8
Työllisyysaste, kausitasoitettu sarja	78,8	78,6	78,4	78,3	78,5		78,1	77,7	78,3

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

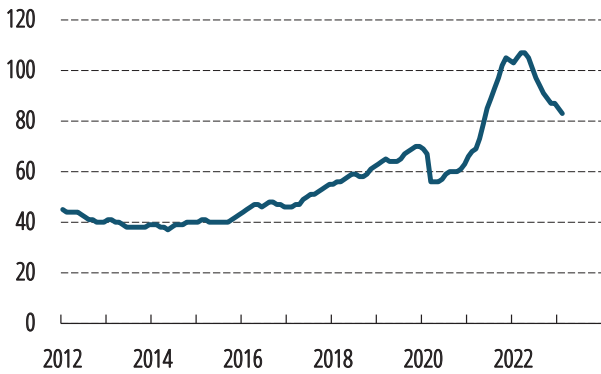
Työttömyys, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö ja Tilastokeskus, Macrobond.

Työttömät ja lomautetut, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö, Macrobond.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Työpanos (vuosimuutos, %)

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi
Alkutuotanto	-28,2	-10,4	-9,2	-16,7	-0,6
Teollisuus	8,4	4,3	4,2	10,1	6,5
Rakennustoiminta	-3,5	4,0	-7,6	-0,8	9,1
Kauppa	5,9	1,0	-20,1	8,1	-2,0
Liikenne	0,3	9,8	-12,7	8,8	-1,8
Rahoitus, liike-elämää palveleva toiminta	16,7	-13,0	-4,8	12,1	-5,8
Julk. ja muut yhteiskunnalliset palvelut	-4,7	5,7	-0,3	0,5	-1,2
Yhteensä	1,1	1,3	-5,8	5,0	-0,2

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Inflaatio sahaa

> Valtaosa inflaatiosta asumisesta ja elintarvikkeista

> Perushintaindeksin nousu hidastunut selvästi

> Yhdenmukaistettu inflaatio hidastui maaliskuussa 1,1 prosenttiyksikköä

> Tämä ei vastaavasti näy kansallisessa mittarissa, jossa asuntolainojen korot ovat mukana

Inflaatio hypähti uudelleen

Kuluttajahintainflaatio kiihtyi helmikuussa uudelleen. Viime vuoden lopulla se oli 9,1 prosenttia, tammikuussa 8,4 prosenttia ja helmikuussa 8,8 prosenttia. On kuitenkin huomattava, että myös kuluttajahintakorin painorakenne muuttui tammikuussa. Eniten nousi asuntolainojen korkojen ja sähkön paino. Tämä johtui siitä, että molempien osuus kulutusmenoista nousi viime vuonna hintojen nousun seurauksena.

Helmikuussa elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien vuosi-inflaatio kiihtyi 16,3 prosenttiin. Se kontribuoi 2,1 prosenttiyksikköä koko inflaatiosta. Suurin vaikutus oli maitotuotteiden ja kananmunien sekä lihan hintojen yli 20 prosentin nousulla. Kolminumerotasolla hintojen nousu on huomattavan yhtäläistä.

Tärkein kokonaisinflaatiota nostava erä on asuminen, joka kontribuoi 3,2 prosenttiyksikköä. Se on hieman vähemmän kuin ennen vuoden vaihdetta, jolloin sähkön hinta oli voimakkaassa nousussa. Nyt sähkön hintakehitys on maltillistunut, mutta asuntolainojen korkojen vaikutus on noussut selvästi. Kaiken kaikkiaan asumisen hintaerä nousi helmikuussa melkein 12 prosenttia vuoden takaisesta.

Kotimarkkinoiden perushintaindeksi, joka mittaa Suomessa käytettävien tavaroiden hintakehitystä niiden lähtiessä markkinoille ja ennakoii tavaroiden hintakehitystä, on hidastunut selvästi. Vielä tämä ei ole kunnolla näkynyt kuluttajahintaindeksissä.

Yhdenmukaistettu inflaatio hidastui maaliskuussa

Ennakkotietojen mukaan Suomen yhdenmukaistettu kuluttajahintainflaatio hidastui maaliskuussa 6,8 prosenttiin helmikuun 7,9 prosentista. Liikenteen vuosi-inflaatio meni miinukselle viime vuoden korkean vertailutason vuoksi. Toisaalta elintarvikkeiden inflaatio kiihtyi lisää, ja kokonaisindeksin kausitasoittamaton nousu edelliskuusta oli edelleen suunnilleen sama kuin helmikuussa eli hieman yli 0,5 prosentin. Verrattuna kansalliseen mittariin asuntolainojen korkojen puuttuminen yhdenmukaistetusta tekee nyt ison eron.

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	2023 Maalis	Ennuste (kevät 2023) 2023	2024
Suomi, kansallinen KHI	8,3	9,1	9,1	8,4	8,8		6,8	3,8
Suomi, harmonisoitu	8,4	9,1	8,8	7,9	7,9	6,8	6,5	3,6
Euroalue, harmonisoitu	10,6	10,1	9,2	8,6	8,5	6,9	6,8	3,8
Tuontihinnat (tavarat)	21,2	18,5	15,8	8,3	7,6		26,6	0,9
Kotimarkkinoiden perushintaind.	18,7	17,2	14,6	10,8	10,1		23,0	7,1
Rakennuskustannukset	5,9	5,5	5,3	6,4	6,4			
Maatalouden tuottajahinnat	29,9	26,9	22,4	19,7	18,1			
Brent-raakaöljy, EUR	31,2	26,0	16,3	3,3	-5,8	-27,7		

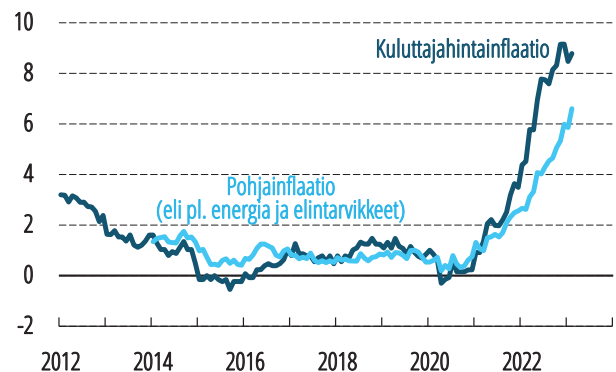
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Macrobond, Etlä.

Kuluttajahinnat (vuosimuutos, %)

	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi
Kuluttajahintaindeksi	9,1	9,1	8,4	8,8
Elintarvikkeet (13,7 %)	16,1	16,0	15,4	16,3
Alkoholijuomat, tupakka (5,1 %)	4,5	4,6	4,8	5,1
Vaatetus ja jalkineet (3,8 %)	2,6	3,1	2,4	3,5
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu (26,3 %)	12,9	13,1	11,8	11,7
Kalusteet, kotitalouskoneet (5,5 %)	6,8	9,0	8,3	9,3
Terveys (5,3 %)	1,4	1,6	0,7	0,7
Liikenne (13,0 %)	8,0	5,4	3,7	3,1
Viestintä (2,7 %)	5,1	6,1	5,4	5,5
Kulttuuri ja vapaa-aika (10,2 %)	5,6	5,8	4,4	5,0
Koulutus (0,4 %)	2,4	2,4	2,9	2,9
Ravintolat ja hotellit (6,0 %)	7,4	7,6	7,8	8,6
Muut tavarat ja palvelut (8,3 %)	7,5	8,3	10,6	11,9

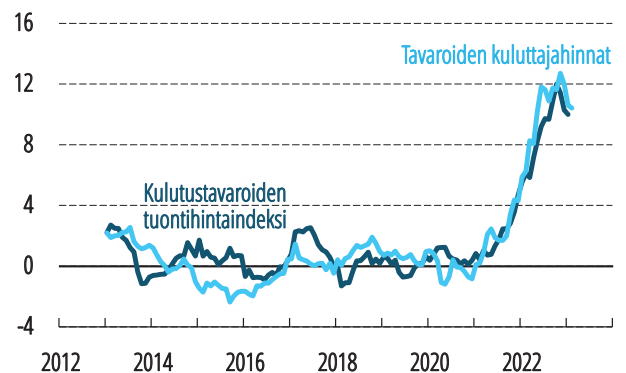
Suluissa indeksipainot 2022. Lähteet: Tilastokeskus, Etlän tietokanta.

Hinnat (vuosimuutos, %)

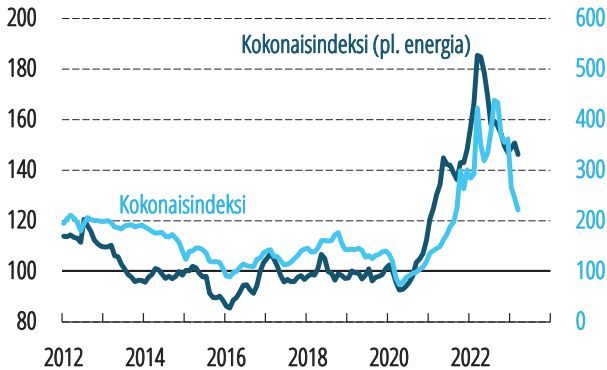
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Kulutustavaroiden tuonti- ja kuluttajahinnat (vuosimuutos, %)

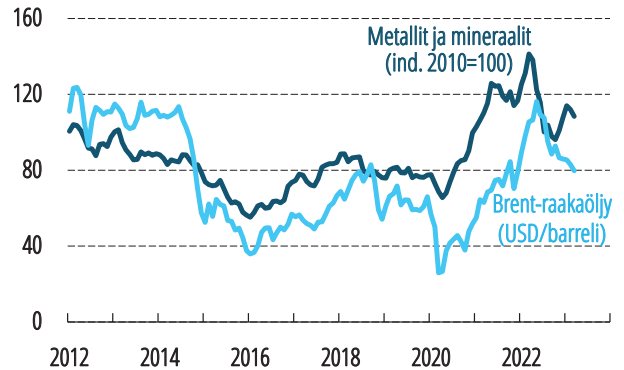
Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlän tietokanta, Macrobond.

Raaka-aineiden hinta euroalueella, EUR (ind. 2020=100)

Lähteet: HWWI, Macrobond.

Raaka-aineiden hintoja, USD

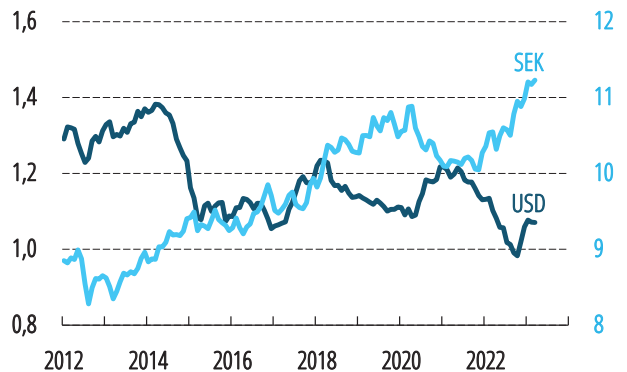
Lähteet: Maailmanpankki, Macrobond. Indeksissä Cu 38,4 %, Al 26,7 %, Fe 18,9 %, Ni 8,1 %, Zn 4,1 %, Sn 2,1 % ja Pb 1,8 %.

Suomen reaalinen efektiivinen valuuttakurssi (ind. 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

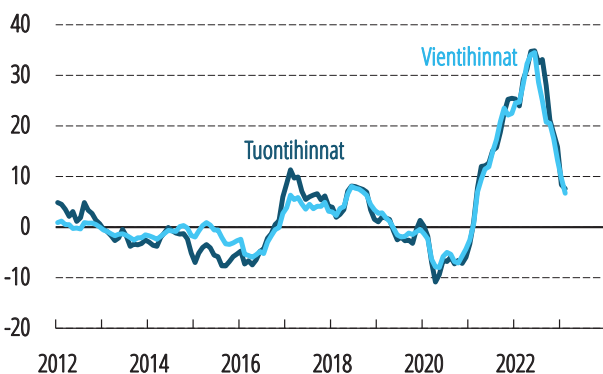
Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu. Lähteet: BIS, Macrobond.

Valuuttakursseja euron suhteen (kruunu ja dollari)

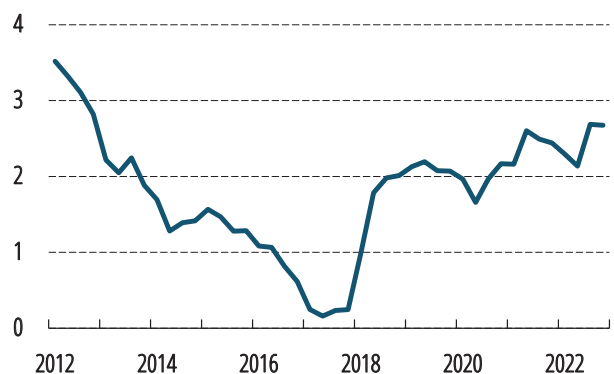
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Macrobond.

Hinnat (vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Julkisyhteisöjen velkasuhde nousi 73 prosenttiin viime vuonna

> Julkiset investoinnit viime vuonna edellisen vuoden tasolla

> Valtion budjettitalouden velka 144 mrd. euroa helmikuun 2023 lopussa

> Valtiontalouden kuukausitiedoissa julkaisuviive alkuvuonna

Tilastokeskus julkaisi maaliskuun puolivälissä kansantalouden tilinpidon vuotta 2022 koskevat ennakkotiedot. Julkisen kulutuksen volyymi kasvoi melkein 3 prosenttia, kun taas julkiset investoinnit pysyivät vuoden 2021 tasolla.

Kotitalouksien kulutuksen kasvu, erinomainen työllisyystilanne ja yritysten kasvaneet voitot näkyivät valtion ja kuntien verotuloissa. Verotulo- ja sosiaaliturvamaksukertymä nimittäin kasvoi viime vuonna ripeästi, yli 6 prosenttia. Veroste nousi yli 43 prosentin. Valtiolle kerätyt verot kasvoivat paikallishallinnon verokertymää enemmän. Kotitalouksien maksaman tuloveron kertymä kasvoi yli 7 prosenttia ja yhteisöveron tuotto lähes 18 prosenttia.

Vaikka verotulojen kasvu kohensi julkista rahoitusasemaa selvästi edellisvuodesta, oli julkinen talous vielä viime vuonna 2,2 mrd. euroa alijäämäinen. Rahoitusasemaa paransi huomattavasti sosiaaliturvarahastojen lähes 3 mrd. euron ylijäämä. Valtiontaloudessa oli yhä reilun 4 mrd. euron vaje, ja paikallishallinnon alijäämä pysyi 0,8 mrd. euron tuntumassa.

Julkisyhteisöjen sulautettu bruttovelka nousi viime vuonna lähes 195 mrd. euroon eli 73 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen. Lisävelasta lähes 8 mrd. euroa johtui muusta kuin valtion ja kuntien alijäämästä. Velkaa kasvattivat mm. hyvinvointialueiden ennakkorahoitukseen liittyvät ajoituserot, ARA-korkotukilainat sekä valtion velanhallintaan liittyvä vakuusvaateet.

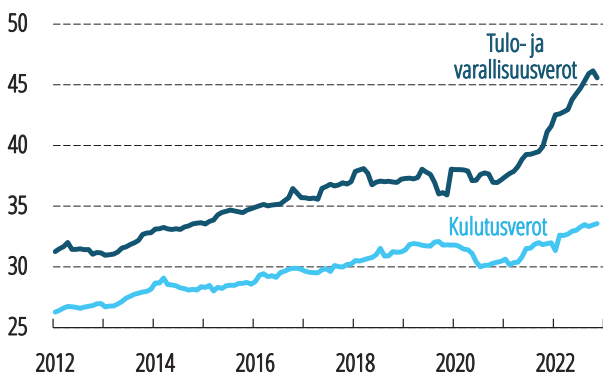
Alkuvuonna valtion budjettitalouden velka jatkoi yhä kasvuaan. Kahdessa kuukaudessa lisävelkaa oli otettu jo 2,4 mrd. euroa.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2022 Loka	2022 Marras	2022 Joulu	2023 Tammi	2023 Helmi	12 kk ²⁾	2022	Ennuste (kevät 2023) 2023	Ennuste (kevät 2023) 2024
Valtion ja kuntien verotulot¹⁾	5,9	-7,0				8,3		3,9	4,0
Välittömät verot	6,5	-14,1	13,7	1,8	2,0	10,8		4,5	5,0
Välilliset verot	5,1	4,0				5,2		3,0	2,7
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	5,2	5,1	6,9	2,8		4,0	4,1		
Valtiontalous, tulojäämä, mrd. euroa	-1,0	-0,8	-3,1			-5,9	-5,9		
Budjettitalouden velka, mrd. euroa	138,6	141,6	141,6	144,1	144,0		141,6		

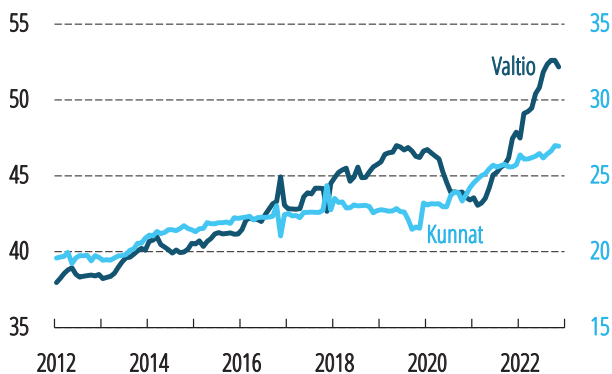
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %. Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori, Macrobond.

Välilliset ja välittömät verot, 12 kk summa (mrd. euroa)

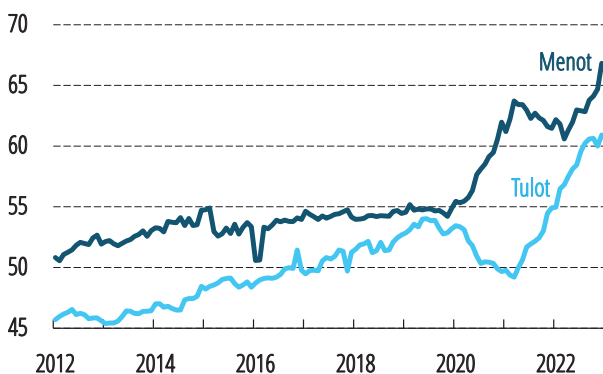
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk summa (mrd. euroa)

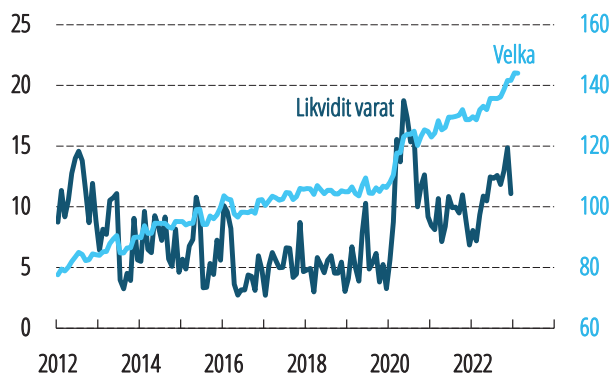
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

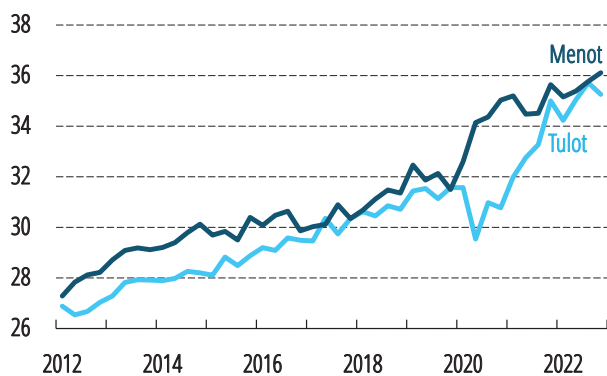
Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	Q _t /Q _{t-1}	2022 I-IV	Ennuste (kevät 2023) 2023	Ennuste (kevät 2024) 2024
Kulutus	2,5	2,3	4,2	3,9	1,4	-0,5	2,9	0,7	0,6
Investoinnit	-13,7	16,4	-8,1	2,9	-8,3	-5,9	0,0	3,5	1,5

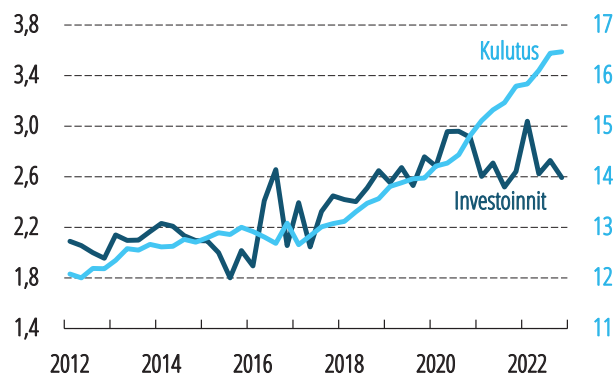
Työpäiväkorjattu. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Talousennusteet vuodelle 2023 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 21.03.	Labore 14.09.	PTT 05.04.	SP 16.12.	VM 23.03.	HB 25.01.	Nordea 25.01.	OP 31.01.	Danske 04.04.	Komissio 11.11.	Med	Min	Max
Bkt	-0,3	0,7	-0,5	-0,5	-0,2	-0,2	0,0	-0,5	-0,2	0,2	-0,2	-0,5	0,7
Tuonti	0,1	1,3	-1,2	-1,0	-1,5	-0,4	1,6	-2,8	-1,0	2,4	-0,7	-2,8	2,4
Vienti	1,2	3,7	-0,5	1,8	1,2	-0,6	2,3	-2,0	-0,5	2,2	1,2	-2,0	3,7
Kulutus	-0,1	1,1	-0,3		0,0	0,3		0,0	0,2		0,0	-0,3	1,1
Yksityinen	-0,5	0,4	-1,4	-1,3	-0,6	-0,1	0,0	-1,0	-0,2	0,2	-0,4	-1,4	0,4
Julkinen	0,7	2,7	2,0	0,7	1,3	1,0	2,0	2,5	1,2	0,1	1,3	0,1	2,7
Investoinnit (SP: yksityiset)	-1,0	1,0	-2,2	-2,0	-0,6	0,3	0,0	-1,5	-2,0	0,8	-0,8	-2,2	1,0
Varastojen muutos (kontr.)	-0,4			-1,0						0,0	-0,4	-1,0	0,0
Kokonaiskysyntä	-0,2	0,9			-0,6						-0,2	-0,6	0,9
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	5,5	3,6	4,8	5,5	5,5	4,8	5,0	5,1	5,5	4,3	5,1	3,6	5,5
Työttömyysaste, %	7,1	6,9	7,2	7,4	7,0	7,0	7,0	7,2	7,0	7,2	7,1	6,9	7,4
Ansiotaso	4,3	5,0	5,0	4,3	4,6	4,2	4,0	4,0	4,1		4,3	4,0	5,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonnäys)	-1,6				-1,5	0,5					-1,5	-1,6	0,5
Vaihtotase / bkt, %	-0,2		-1,4	-0,8	-1,8	-1,8	-1,8	-2,7	-1,4	-0,3	-1,4	-2,7	-0,2

Talousennusteet vuodelle 2024 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 21.03.	Labore 14.09.	PTT 05.04.	SP 16.12.	VM 23.03.	HB 25.01.	Nordea 25.01.	OP 31.01.	Danske 04.04.	Komissio 11.11.	Med	Min	Max
Bkt	1,2	2,1	1,0	1,1	1,3	1,0	1,0	0,5	0,9	1,4	1,1	0,5	2,1
Tuonti	3,8	2,4	3,0	1,3	2,8	1,9	2,6	0,6	2,0	3,2	2,5	0,6	3,8
Vienti	5,5	4,1	4,0	2,8	3,9	2,1	2,7	1,0	1,5	3,9	3,4	1,0	5,5
Kulutus	0,9	1,3	0,7		1,0	1,1		0,3	0,8		0,9	0,3	1,3
Yksityinen	1,0	1,5	1,0	0,4	1,4	1,4	0,8	0,0	1,0	1,3	1,0	0,0	1,5
Julkinen	0,6	0,8	0,0	0,6	0,2	0,5	2,0	1,0	0,5	0,4	0,6	0,0	2,0
Investoinnit (SP: yksityiset)	1,3	2,6	1,9	-0,1	0,2	0,8	0,2	0,0	2,0	1,6	1,1	-0,1	2,6
Varastojen muutos (kontr.)	-0,4			0,0						0,0	0,0	-0,4	0,0
Kokonaiskysyntä	2,0	2,2			1,7						2,0	1,7	2,2
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	2,2	2,0	2,6	1,7	2,5	2,5	1,7	2,5	2,1	1,9	2,2	1,7	2,6
Työttömyysaste, %	6,8	6,6	8,2	7,2	6,8	6,8	7,0	7,4	6,8	6,9	6,9	6,6	8,2
Ansiotaso	3,8	5,0	4,0	3,5	3,8	3,5	3,4	3,5	3,7		3,7	3,4	5,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonnäys)	2,9				0,9	1,5					1,5	0,9	2,9
Vaihtotase / bkt, %	-0,3		-0,9	0,4	-1,2	-1,3	-1,0	-2,5	-1,0	0,1	-1,0	-2,5	0,4

Talousennusteet vuodelle 2025 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 21.03.	Labore	PTT	SP 16.12.	VM 23.03.	HB 25.01.	Nordea	OP	Danske Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,3			1,5	1,6	1,4				1,5	1,3	1,6
Tuonti	2,8			3,8	4,1	1,9				3,3	1,9	4,1
Vienti	3,7			3,1	3,8	2,6				3,4	2,6	3,8
Kulut	1,0				1,5	1,3				1,3	1,0	1,5
Yksityinen	1,3			1,1	2,0	1,6				1,5	1,1	2,0
Julkinen	0,5			0,5	0,6	0,5				0,5	0,5	0,6
Investoinnit (SP: yksityiset)	2,2			1,7	2,5	2,1				2,2	1,7	2,5
Varastojen muutos (kontr.)	-0,3			0,1						-0,1	-0,3	0,1
Kokonaiskysyntä	1,8				2,3	.				2,1	1,8	2,3
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,7			1,6	1,6	2,0				1,7	1,6	2,0
Työttömyysaste, %	6,5			7,1	6,6	6,6				6,6	6,5	7,1
Ansiotaso	3,0			3,0	3,1	3,0				3,0	3,0	3,1
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,3			..	1,8	2,0				2,0	1,8	2,3
Vaihtotase / bkt, %	-0,6			-0,2	-1,4	-1,1				-0,9	-1,4	-0,2

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

ETLA Economic Research

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki

